

هر راست نشاید گفت

سیدمصطفی هاشمی طبا

این روزها فصل رسیدگی مجلس شورای اسلامی به لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ دولت است و به همین مناسبت علاوه بر کمیسیون‌ها و صحن مجلس، رسانه‌ها و به‌ویژه صداوسیما به ترکیب بودجه و مشکلات دولت و مشکلات معیشتی مردم می‌پردازند و نوعاً پیکان اتهام در مشکلات معیشتی مردم و گرانی‌ها را متوجه عملکرد دولت می‌دانند و مجلس نیز با تشکیل جلسات هم‌اندیشی با کارگزاران دولت با طرح نظارت بر عملکرد دولت مسائل را بررسی می‌کند و حتی به صورت رسمی دولتیان را تهدید به استیضاح می‌کند. بدون آنکه بخواهیم به‌ روش کار و عملکرد کارگزاران دولت و بانک مرکزی و نبود یک روش روشن در کار دولت بپردازیم و آن را تأیید یا تکذیب کنیم، می‌خواهیم بدانیم آیا دولت با تصمیمات خود موجب مشکلات فعلی یعنی مشکلات اقتصادی واحدهای صنعتی و مردم شده یا آنکه تصمیماتی که خارج از دولت گرفته می‌شود، نهایتاً عملکرد دولت را در پی دارد و این نکته درخور توجه است که نوعاً کارگزاران حکومتی به علل اصلی مشکلات نمی‌پردازند و فقط در پی مقصر قراردادن فرد یا نهاد خاص هستند تا مفری برای پاسخ‌یابی پیداکنند.

شاید پرداختن به مسئله واردات و چگونگی آن و تضییقاتی‌که در این امر وجود دارد و در درجه نخست متوجه تحریم‌ها، سپس خودتحریمی‌ها و بعد نبود نظارت و کنترل و تدوین شیوه عمل است، بتواند وضعیت را روشن کند. نخست چگونگی کسب درآمد ارزی مطرح است که از طریق فروش نفت و صادرات کالا و برخی فعالیت‌های دیگر حاصل می‌شود. اولاً مجلس اجازه داده که به جز دولت، نهادهای دیگری هم به فروش نفت بپردازند، ثانیاً با توجه به تحریم‌های آمریکا تعدد کشورهای خریدار نفت ایران به‌شدت کاهش پیدا کرده و فقط می‌توان از کشور چین در این زمینه نام برد که حسب اطلاعات منتشرشده، با تخفیف‌های درخور توجه خریدار نفت است و استفاده ارز حاصل از آن نیز خود شیوه‌های متفاوتی دارد. ثالثاً ارز صادرکنندگان کالا (از مشکلات صادرکردن کالا که بگذریم) نمی‌تواند در بانک‌های خارجی قرار گیرد زیرا ما به اشتباه دست به خودتحریمی زده‌ایم و مقررات افای‌تی‌اف را که همه کشورهای دنیا (به جز ایران و کره شمالی) پذیرفته‌اند، قبول نکرده‌ایم. بنابراین بانک‌های دنیا روابط بانکی با ایران ندارند. صادرکننده (دولتی یا خصوصی یا خصوصی) مجبور است ارز خارجی حاصل از صادرات را به مؤسساتی که به «تراستی» معروف هستند، بدون هیچ سند معتبری واگذار کند و به همین دلیل است که مقامات مالی می‌گویند ۱۵ میلیارد دلار از پیمان‌سپاری‌ها به ایران بازنگشته است و معاون اول ریاست‌جمهوری می‌گوید که بدهی ارزی پنج میلیارد دلاری به واردکنندگان نهاده‌های کالای اساسی دارند. می‌بینیم که آمریکا تصمیم به تحریم می‌گیرد، فلان نهاد افای‌تی‌اف را استعماری می‌داند و آن را قبول نمی‌کند؛ دولت بر ارز نفتی تسلط ندارد؛ صادرکننده بر ارز خود دسترسی عینی ندارد؛ برخی واردکنندگان با اعتبار خود کالای اساسی وارد می‌کنند و دولت توان بازپرداخت ندارد؛ آن وقت بدون آنکه به این مسائل بپردازیم، دالماً دولت را موظف به گسترش معیشت مردم می‌خوانیم و دولت هم که دارای نهاد بازگانی بسیار تضعیف‌شده است و فقط گوشه‌ای از وزارت صمت را در بر دارد، فقط می‌خواهد با سیلی صورت خود را سرخ نگه دارد و از شکافته‌شدن موضوع و مطلب ابا داشته و همه راست را به مردم نمی‌گوید، زیرا ظاهراً معتقد است «جز راست نباید گفت/ هر راست نشاید گفت» اما «هر» را به‌عنوان استثنای نمی‌داند، بلکه «هر» را به معنی تمام معنی می‌کند (هرچه دارم همه از دولت قرآن دارم).

پنجشنبه ۴ دی ۱۴۰۴
۴ رجب ۱۴۴۷
۲۵ دسامبر ۲۰۲۵
سال بیست و دوم
شماره ۵۲۸۹
۳۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

در «شرق» امروز می‌خوانید:
تنگنای شدید ورزش ایران با توجه به بودجه ۱۴۰۵ • اوسمار به دنبال سوغاتی در رفسنجان • سوریه؛ میدان درگیری آمریکا و ترکیه • استقلال - گل‌گهر در مشهد منتفی شد

کارشناسان اقتصاد در تحلیل بودجه سال آینده می‌گویند دولت برای جبران کاهش در آمد ناچار به فشار بر معیشت مردم شده است

ساز ناکوک در آمد

گزارش تیتربیک رادر صفحه ۴ بخوانید

این گزارش رادر صفحه ۲ بخوانید

گزارش «شرق» از آخرین نشست شورای امنیت سازمان ملل در سال ۲۰۲۵ درباره اجرای قطع‌نامه ۲۲۳۱ و برجام

بن بست در نیویورک

یادداشت

دارایی‌های مسدودشده روسیه

آزمون اروپا و پیامدهای ژئوپلیتیک آن

محسن شریف‌خدائی

تحلیلگر روابط بین‌الملل

می‌تواند پیامدهای حقوقی پیچیده‌ای داشته باشد و سابقه‌ای ایجاد کند که در آینده علیه خود اروپا به کار رود. از منظر اقتصادی، اگر برخی کشورها ریسک این وام را بپذیرند، بازارهای مالی ممکن است با افزایش هزینه استقراض یا کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران به آنها واکنش نشان دهند. در سطح سیاسی، دولت‌ها باید پاسخ‌گوی افکار عمومی در داخل باشند؛ افکاری که زیر فشار بحران هزینه‌های زندگی، نسبت به طرح‌های مالی عظیم حساس هستند. این ملاحظات باعث شده تصمیمی که از نظر اخلاقی بدیهی به نظر می‌رسد، در عمل به یکی از پیچیده‌ترین چالش‌های راهبردی اروپا تبدیل شود.

در سطح ژئوپلیتیک، پیامدهای این تصمیم برای روسیه بسیار عمیق‌تر از یک اقدام مالی است. از نگاه مسکو، استفاده از دارایی‌های مسدودشده روسیه، عبور اروپا از مرحله «تحریم» به مرحله «مصادره» است. این اقدام برای کرملین معنایی روشن دارد: ثروت روسیه، حتی خارج از میدان نبرد، اکنون بخشی از میدان منازعه است. چنین برداشتی می‌تواند روسیه را به سمت شتاب‌بخشیدن به روندهایی سوق دهد که سال‌هاست در حال شکل‌گیری‌اند: دلارزدایی و پیورزدایی در تجارت خارجی، انتقال دارایی‌های حاکمیتی به کشورهای «دوست»، تقویت ائتلاف‌های مالی و انرژی‌محور با شرق و جنوب جهانی، و تشدید روایت مبنی بر اینکه غرب مقررات بین‌المللی را به صورت ابزاری و گزینشی به کار می‌گیرد. از این منظر، اقدام اروپا ممکن است به تقویت

گزارشی از نشست رونمایی کتاب «روایت رضا داوری اردکانی از مسئله توسعه در ایران»

توسعه‌نیافتگی بیرون افتادن از تاریخ است

۱۱

برگزیده‌ها

خط‌ونشان زلنسکی برای مسکو؛ اگر صلح نکنید ترامپ ما را تا دندان مسلح می‌کند

فرمول صلح با ذهنیت «تاجر نیویورکی»

۵

برگزاری نشست «کارزار» با موضوع «بررسی مسئله کودک‌همسری» پس از انتشار گزارش «شرق»

خشونت ساختاری علیه کودکان

۱۰

پایتخت در تنگنای بودجه ۱۴۰۵؛

سهم تهران از دولت وعده بود

۸

از اصلاح لایحه منع خشونت علیه زنان تا ارز دارو

۳

نگاه

نقش زبان اسپرانتو در تقویت صلح و همدلی جهانی

یادداشتی از شیرین احمدنیا

۱۲

یادداشت

در زیر زمین شهرهایمان چه خبر است؟

ترانه‌یلدا

معمار و شهرساز

به غیر از لوله‌های آب و گاز، کابل‌های برق و فیبر نوری و دیگر تأسیسات شهری، طبقات زیرزمینی برج‌های سر به فلک کشیده و البته خطوط مترو و سازه‌های مربوط به آن، فکر می‌کنید چه سازه‌های مهمی هنوز به‌عنوان روح قدیمی و زنده، ولی فراموش‌شده شهر در زیر زمین نفس می‌کشند و با وضعیت اسفناکشان شهر را تهدید می‌کنند؟ بله، درست حدس زدید! قنات‌ها... هشدار درباره آنچه در زیر زمین‌های شهر تهران اتفاق می‌افتد کار جدیدی نیست. آب تمیزی که از آن می‌کشیم و آب کثیفی که به آن پس می‌دهیم، حتی قبل از آنکه طرفداران محیط زیست، متخصصان آب و زمین‌شناسان روزانه درباره فرونشست زمین در جای‌جای کلان‌شهر تهران، به‌ویژه در عرصه‌های جنوبی شهر، بنویسند و مصاحبه کنند، ترس از فرورفتن خانه‌ها و اتومبیل‌ها در کودال‌های بزرگی که ناگهان دهان می‌شوند، وجود داشت.

۴۳
ادامه در صفحه ۸

تجهیزات پیشرفته

تصویربرداری

صدابرداری

نورپردازی

ضبط با کیفیت ۴K

تدوین حرفه‌ای

استودیو شرق

نقطه آغاز تولیدات حرفه‌ای شما

اگر به دنبال فضایی حرفه‌ای و مجهز برای تولید محتوای ویدئویی هستید، استودیو شرق انتخابی ایده‌آل است.

اجاره استودیو به صورت ساعتی

محیطی آرام، مدرن و مجهز

شماره تماس: ۰۹۱۰۲۰۴۳۹۲۴